

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves díj	120 dinár
Hónapos díj	60 dinár
Hetente díj	30 dinár
Évi díj	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvas szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Obilteva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 22

MEGJELENIK MINDENNAK, HÉTFO ÉS
ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

I. évfolyam, 172. szám.

Kedd, augusztus 9.

A radikális- és demokrata-párt tanácskozásai.

— Beogradi tudósítónak jelentése. —

Beograd, aug. 7.

A radikális- és demokrata-párt delegáltjai még most sem fejezték be azon tárgyalásaikat, amelyek bázisul szolgálhatnak Pasity koalíciós kormányának. Valószínű hogy a delegátusok szerdán és esütörtökön új megbeszélésekre jönnek össze.

A radikális és demokrata-párt vezető emberei úgy találják, hogy az ország érdekei úgy kívánják, hogy a két párt közötti megegyezés tartós legyen, sőt úgy gondolják, hogy a választások elé is közös akcióval lépjenek.

A régens elleni merénylet ügye.

— Beogradi tudósítónak jelentése. —

Beograd, aug. 7.

A vizsgálóbíró a merénylet egyéb vádlottjainak kihallgatása mellett megkezdte ma az elfogott kilenc kommunista képviselő vallatását is. Elsőnek Trbinyáeot majd dr. Milojkovityot és Mityu Vladimirt hallgatta ki.

A kihallgatottak egyformán adják elő, hogy ők legális uton küzdöttek a hatalomért. A novisadi gyanúsítottakat ismerik mint párhiveiket, de azt tagadják, hogy arról tudtak volna, hogy terrorista szervezetek vannak és hogy azok céljairól őket informáltak volna. Egyes kihallgatottak azonban rendkívül érdekes dolgokat mondtak, amelyeknek a nyomozó hatóság nagy hasznát fogja venni.

Zanella beogradi utja.

— Beogradi tudósítónak jelentése. —

Beograd, aug. 7.

Parlamenti körökben az a hit alakult ki, hogy Zanella azért jött Beogradba, hogy Finne kikötőjének közös kihasználását javasolja a kormánynak. Zanella útját az új olasz kormány kívánságára tette meg.

Koholt hír a régens elleni merényletről.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, aug. 7.

A radikális képviselők klubjában tegnap este Pasity elnöklete alatt minisztertanács volt. A folyó ügyek elintézése után Pasity miniszterelnök referált a finnei kérdéstről is és arról, hogy az a párisi híradás, mely szerint a régens ellen a Continental-szálló előtt merényletet követtek volna el, hazug és légből kapott. Majd aláírták azt az ukázt, mely

szert Krizmán erdészeti, dr. Spahó kereskedelmi és Jovánovics vallásügyi minisztert szabadságoláuk ideje alatt dr. Kumanudi pénzügyminiszter fogja helyettesíteni. Végül foglalkozott a minisztertanács a zab, árpa és a széna kiviteli tilalmának kérdésével.

Pasity miniszterelnök elutasítása előtt még egy-két minisztertanácsot fognak tartani.

Kár, hogy csak mese!

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, aug. 7.

A Matinben cikk jelent meg arról, hogy Anglia és Németország Krasszinnal együtt egy tervet eszeltek ki Oroszország kizsákmányolására. Krasszin a Stinnes-csoport emberével, Landau bankárral, továbbá a Siemens-Schuckert érdekeltség képviselőjével pengő pénzre akarja felváltani a jótékonyt. A feltételek szerint Németország és Anglia hajlandó segíteni az orosz népen, ha Trockijt, Szinovjevot és Csicserin

eltávolítják a kormányból. Angol-német rendőrséget szerveznének. A vörös hadsereget lefegyvereznék és Anglia gyarmatain helyeznék el a szovjet vezető embereit. A létesítendő új kormány elnöke Krasszin lenne és csupa szocialista miniszterekből alakulna. Ezzel szemben Anglia kiaknázná az orosz birodalom természeti kincsait.

Alkalmas időben Lenin Berlinből és Londonba fog menni, hogy a szerződést aláírja.

Az osztrák és cseh külügyminiszter találkozója.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, aug. 7.

Massarik és Hainisch találkozásán Benes külügyminiszter és Schober kancellár is résztvesznek, úgy hogy ezzel egyidejűleg a két külügyminiszter is találkozik.

Hogy fog Harding csalódni!

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, aug. 7.

Newyorkból jelentik, hogy Harding elnök beszédet mondott, amelyben annak a véleményének adott kifejezést, hogy Amerika olyan intézményt készül életre hívni, amely anélkül, hogy a nemzeti szabadságon, becsületen esorbát ejtene, meg tud gátolni minden háborus okot. Ő erősen hiszi, hogy ez a terve sikerülni fog.

Megkezdtek az orosz segítőakciót.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Washington, aug. 7.

Az európai segítőakció élmezési bizottságának elnöke ma Rigába utazott, hogy megszervezze az ingyenes Oroszország számára való segítőakciót. Oroszországban a legutóbbi jelentések alapján huszonegy kormányzóságban pusztít a kolera.

Németország mintaul szolgálhat.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Brüsszel, aug. 7.

A brüsszeli és párisi kereskedelmi kamara konferenciáján Harriot vioni polgármester a Rhone-kerület képviselője kifejtette, hogy ideje felhagyni a megtorlások politikájával és át térni a gazdasági együttműködés politikájára. Németország gazdasági fejlődése — szegény nélkül bevallhatjuk, — minden más államnak is mintaul szolgálhat.

Tárgyalnak Nyugatmagyarország átvételéről.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Wien, aug. 7.

A Nyugatmagyarország átvételére kiküldött entente bizottság ma Sopronban ülést tartott, amelyen Ausztria képviselőjében dr. Davi osztályfőnök is részt vett.

Budapest, aug. 7.

Nyugatmagyarország átadásával hat képviselő mandátum szűnik meg, ezzel szemben a baranyai területtel tízenkét új mandátum kerül betöltésre.

Munkában az ellenőrzőbizottság.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, aug. 7.

Az entente ellenőrző bizottság tegnap kezdette meg működését. Zachari olasz tábornok Budapesten marad, Gordon angol tábornok Sopronba utazott Boset tábornok pedig Baranyába megy.

A görögök Konsztantinápoly ellen vonulnak.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, aug. 7.

A Daily Mail jelenti, hogy görög csapatok Grazián át állítólag Konsztantinápoly ellen nyomulnak.

A cukorgyári pénztáros gyilkosai ügyében lefolytatott nyomozás, amint azt a Torontál már megírta, teljes eredménnyel járt. A nyomozás számai azonban meszebb vittek, mint ahogy azt első pillanatra sejtetni lehetett. A tettesek, akik egy szervezett bandának voltak a tagjai, a bűnök egész halmazát követték el. A cukorgyárin kívül még egynehány gyilkosság és szinte detektív regénybe illő betöréses rablás terhelte őket. Eddig tizenhat embert tartóztattak le, akik mind a szárcsai esendőség őrizetében vannak. Ma kiküldöttük tudósítónkat Szárcsára, hogy részletes információkat szerezzen a nyomozásnak ezekről a legújabb részleteiről. Holnapi lapunkban részletesen beszámolunk velük.

HIREK

Az elfogott kommunista képviselők helyzete. Beogradból jelentik: Dr. Janity, a parlament titkára ma meglátogatta az elfogott kilenc kommunista képviselőt vizsgálati fogságukban. A titkár látogatásának célja az volt, hogy az elfogottaktól elkérte a képviselői igazolványt és vasuti jegyet. Az elfogottak mind egy teremben vannak elhelyezve és saját kijelentésük szerint jól és előzékenyen bántanak velük.

Országos vásárok a környéken. Sentán augusztus 14-én, Belacrkvan pedig augusztus 15—18-ig országos vásárt tartanak. Szabályszerű járattal ellátott állatok vézmentes helyről korlátlan számban felhajthatók.

Koleragyanus megbetegedés. Horgosról jelentik, hogy ott egy kolera-gyanus megbetegedés fordult elő. A hatóságok minden elővigyázati rendszabályt megtettek a veszély további terjedése ellen.

A törvényelőkészítő-bizottság munkában. Beogradból jelentik: A törvényelőkészítő-bizottság második osztálya, amely a belügyi és közoktatási tárca által kiadott rendeleteket vizsgálja felül, ma megalakult. A bizottságnak összesen mintegy 130 rendeletet adtak át, amelyet a miniszteriumok és a tartományi kormányok adtak ki. A bizottság most csak általánosságban foglal közöt az anyaggal.

Adomány. Sajóviz Soma elhalálása alkalmával Tóth József ur- és nőiszabó koszorúmegváltás címén 100—100 koronát adományozott a róm. kath. árvaháznak, a gör. kel. szerb árvaháznak és a Chevrakadisták.

Mezvi élő állatot kell Németországnak leadni. Párisból jelentik, hogy Németország az entente számára a következő élő állatokat tartozik leadni: 294 ezer lovat, 175 ezer szarvasmarhát és 130 ezer juhot.

Belgium már kapott a jóvátételből. Brüsszeli hír szerint a Németország által lefizetett első milliárd jóvátételi összegből Belgium hatszáz millió aranymárkát fog kapni.

Multiplextelefon. Budapestről írják: A budapesti telefonigazgatóság az utóbbi napokban több interurban vonalon kísérleteket végzett a budapesti telefonvár készülékeivel, melyek lehetővé teszik, hogy egy és ugyanazon vezetéken egyidejűleg három beszélgetést folytathassanak. A kísérleteknek oly kedvező eredményű volt, hogy az új készüléket legközelebb a magyar interurban vonalakon alkalmazzák.

Lengyel gazdálkodás. A közmondásos lengyel gazdálkodást jellemzik a következő számok: 300 milliárd állami adósság, 200 milliárd városi adósság, több mint 100 milliárd pénzforgalom. Egy kilo cukor 800 márkába kerül, 1 kiló kenyér 120 márkába, 1 ár cipő 6000 márká. Varsóban fenntartanak 1 milliós hadsereget, van 21 minisztere, 21 miniszterhelyettese, azonfelül összes szomszédaival örökös perpatvar-

Béga vize folyik csendesen

Beeskerek, aug. 7.

... borulj a vállamra... izé... polgártárs! Mert ha elgondolod, hogy mi minden van ebben a csendesen folyó vízben, akkor muszáj, hogy csendes szédüléssel fölkeressed szomszédod vállát. És most képzeld el, hogy vannak nyájas ismeretlenek, akik isznak ebből a vízből, sőt akik főznek, tehát esznek is ebből a vízből. És hogy még jobban elszédülj, elmondok neked egy pár eredeti ötletet a Bégavíz használati mikéntjéről.

A Béga-víz hordó emberek között az a sajátos babona terjedt el, hogy a víz csak akkor rejti magában igazi gyógyító hatását, ha onnan merítik, ahol a lovakat, kutvákat usztatják, kefélnek és vakarják. Ez a babonás szokás hozza aztán magával,

ban él: Litvániával, Csehszlovák köztársasággal, Oroszországgal, Danziággal és Németországgal.

A német könyvtermelés emelkedése. A német könyvkereskedők szakközönségében statisztikai kimutatás jelent meg az 1919—20. évi könyvtermelésről. A statisztika szerint a német könyvtermelés 1920-ban feltűnően emelkedett, mert míg 1919-ben csak 26.194 könyv került ki a piacra, addig 1920-ban ez a szám 32.345-re emelkedett. Főleg a tudományos könyvek iránt érdeklődött a közönség. A teológiai, orvostudományi, filozófia és pedagógiai szakkönyvek kereslete igen erős volt, míg a jog- és államtudományi, a hadtudományi és a művészeti szakkönyvek kevésbé örvendtek keresletnek. A közönség vásárolta az irodalomtörténeti és a közgazdasági könyveket is, míg a szépirodalmi munkáinak alig volt vevőközönsége.

Mit beszélnek a hollók. A hollót már régtől fogva nagyon okos madárnak tartották mindenfelé. Ez indított arra több természet-tudóst, hogy tanulmányozza ennek a rejtélyes madárnak az életmódját. Oliver Pick természet-tudós különösen sokat foglalkozott ezzel a problémával s úgy állítja, hogy megfejtette a hollók beszédének titkát. Elmeséli, hogy amikor az öreg hollók táplálékot visznek a fészekbe a fiataloknak, már messziről: „Kur, kur“ hangokkal jelzik, hogy jön az enni-való. A fiatalok ezt hallva, már előre nyugtogatják esőreiket, annak jeléül, hogy megértették az öregek szavait. Ha az öreg holló embert vesz észre a fészek közelében „Kraak, kraak“ hangokkal figyelmezteti a fiatal hollókat, a melyek erre azonnal behúzódnak a fészekbe s úgy maradnak meg-lapulva mindaddig, míg az öre-

gok „kek, „kek“ hangokkal nem adnak jelt, hogy a veszély elmúlt. Érdekes, hogy az öregek nem adnak vészjelt akkor, ha pásztorok vagy egyéb megszokott és arra járó emberek mutatkoznak a fészek közelében.

Gyilkos, ki földet vásárol. Budapestről jelentik: Mult év tavaszán ismeretlen tettes meggyilkolta Vadász Lajosnét és két barátját. Jóllehet, a rendőri nyomozás a tettes kézrekerítése véget akkor a legszélesebb körben mozgott, a gyilkost nem lehetett kizárható. Most ez a bűnügy úgy derült ki, hogy a tettes, valami Rónaj János nevű siheder egy újabb betörést követett el, a nyomozás folyamán pedig a rendőrség Vadászné névre szóló iratokat talált nála és a bizonyítékok súlya alatt Rónaj bevallotta, hogy Vadásznét és két barátját ő gyilkolta meg és rabolta ki. Azt is bevallotta, hogy a rabolt értékek körülbelül két millió koronát tettek ki és ezért házat és földet vett magának. Rónajt, aki ellen természetesen a hármias rablógyilkosság miatt is megindult az eljárás, letartóztatták.

Vámvizsgálat Röntgensugarakkal. A „Tag. Koresp.“ new-yorki munkatársa írja, hogy hosszabb kísérletezés után arra a meggyőződésre jutottak az illetékes körök, hogy a röntgensugarak segítségével könnyen lehet fölfedezni vajjon nem csempészek-e be tiltott dolgokat az Egyesült-Államok területére. Ha tehát valamely utas csomagja gyanúsnak tűnik fel, úgy röntgensugarak hatásának teszik ki, amely azután elárulja a csomag tartalmát. Érthető konsternációt idézett ez elő, különösen a holló-gyökörében, akik előszeretettel rejtik el kincseiket: cipőtálpak és sarkakban, kabátgombokban, esernyőnyelvekben. Azért ne félt-

sük a csempészet letűnését, ki fog az még a röntgensugarakon is.

Felhívjuk a t. olvasóközönség figyelmét a mai „Aradi Élesítő“ hirdetésre.

Az első elégtételünk.

Beeskerek, aug. 7.

Az „A Hírek“ című Komáromban megjelenő politikai napilap 1921 augusztus 3-ikán megjelent számából vettük át az alábbi vezéreinket, amely teljesen egyezik a mi véleményünkkel. A Magyarország józan, törvényt és felsőbbiséget tisztelő faj, amelyetől távol áll minden alattomos és áskálódó hare.

„Jugoszlávia ellen, mintha döntő rohamot intéztek volna a kommunisták. Ezt a rohamot a régens ellen elkövetett merénylet vezette be, amely Draskovicsot folytatódtat és a szerb hatóságok most, hogy kinvittották a szemüket, elámulva fedezték fel azt, hogy nemcsak majd minden szerb államférfiura sor került volna, hanem — hogy az egész ország területén nagyszerűen megkövacsolt szervezet áll a merénylők mögött, akik forradalmi eszelekedetekkel állandóan és tervszerűen villanyozzák a szervezetet és erősítik a nagy akcióra, amelynek megindítása — szerintük — Jugoszláviának végét jelenti.

A jugoszláv hatóságok megdöbbenve tapasztalják a polip ezer karjait, amit aig tudnak el-metszeni. És ha a merénylők gyorsabban történnék és sikerrel, úgy akkor csak nehezen bírnak volna ezekkel a karokkal. Azért mert a jugoszláv kormány mindenre figyelt, hatóságai éber szemekkel akarták nézni a „magyar irredentizmust“, ami — nincs, aminek azonban éppen azért kellett lenni, ha másként nem, hát feljelentések alakjában, hogy eltereljük a figyelmet; hogy minden hatóság a magyarokkal foglalkozzék. A terv részben szépen is sikerült; a hatóságok elhitték az irredentizmust és nem törődtek mással. Ezalatt pedig szövögették a hálót, a legtöbb jugoszláv helységben megalakították a szervezeteket, agítottak, rabelt is gurult a gyege elvük (talán máséba nem) markába.

Most, hogy lehullt a lepel és előtűnt a valóság, lázas sietség uralkodik mindenütt, dolgozik az erős kéz, a legszélesebb körbe nyomoz minden hatóság.

Ezek a puccok tanulsággal szolgálhatnak a jugoszláv kormányoknak is arra, hogy a magyarság soha nem dolgozott bombákkal, törökkel, nem foglalkozott földalatti összeesküvésekkel, hanem mindig, ezer esztendő óta nyílt volt, mint a fenger és a mártíromságig becsületes. Ellen-tétben azokkal, akik a magyarság ellen ágnak és ássák az állam alatt a vermet. A jugoszláviai eset az első elégtételünk.“

„VOGTA“ Rt.
VEGIKI BEESKEREK Telefon 137.

Eredeti klingerelt, asbest, gumitölté-
sek, műszaki cikkek és szerszámok
gyári raktárral

333

Az interparlamentáris unio stockholmi konferenciája.

Mataja képviselő osztrák delegátus nyilatkozik a „Torontál“-nak az unio augusztusi kongresszusáról.

— A „Torontál“ wieni szerkesztőségétől. —

Wien, aug. 7.

Az interparlamentáris unio 1914 őszére kitűzött konferenciáját augusztus 17-én nyitják meg Stockholmban. Két évi halasztást szenvedett a világ parlamenti békebarát tagjainak találkozója, amelyet ha még sikerült volna a tervbe vett időpontban megtartani, talán sok szenvedéstől és katasztrófától menthette volna meg az emberiséget.

Az interparlamentáris unio Frederic Passy francia képviselő és William Randal angol alsóházi tag kezdeményezésére alakult és első konferenciáját 1889 június 29-én tartotta Párisban. Ezen különböző államok parlamentjeinek 96 tagja vett részt. Az államközi parlament — mert lényege szerint inkább így lenne nevezhető — megalakulására a múlt évszázad nyolcvanas éveinek hátközében, amely az országok között keletkező vitás kérdéseket döntőbíráskodással akarta elsimítani — adta meg az impulzust. Az interparlamentáris unio vezetésére öttagu direktóriumot, majd ennek irányítására Beernaert belga miniszterelnök személyében elnököt választottak. 1912-ben az elnöki széket Lord Weardle foglalta el, aki már 1894-ben — tehát husz esztendővel a mindent összeromboló háború előtt! — kidolgozta a döntő bíróságok szervezetét, amelyet a Népszövetség szervezeti szabályzatának XIV. paragrafuszában lényegileg teljesen átvett.

A háború természetesen az interparlamentáris unio munkáját is megakasztotta és eddigi eredményeit fönkre tette. Az unio tagjai otthon parlamentjeikben kénytelenek voltak a hadihitelek megszárazni és olyan nagytekintélyű és a pacifizmusból őszintén és bensőségesen áthatott és meggyőződött tagjai, mint a belga Wanderwede, vagy Apponyi Albert is — jobb meggyőződésük ellenére — kénytelenek voltak a fait accompli teremtette helyzettel megalkudni.

Eppen ezért nagy jelentősége van az idej stockholmi konferenciának, mert ott kilenc esztendő után ismét sullyal bíró államférfiak, képviselők és miniszterek, akik át vannak hatva a valódi pacifizmus szent eszméjétől és szükségességétől, fognak fesztelesen tanácskozásra összegyűlni a svéd szekcio elnökének Adelswaerd bárónak elnöklete alatt. Ebből az alkalomból a „Torontál“ bécsi szerkesztője felkereste az osztrák keresztnévszociálisták ismert neves, tekintélyes vezérét, Mataja Henrik dr. képviselőt és

volt államtitkárt, aki az osztrák szekciónak régi, fáradhatatlan harcosa és szellemi vezére. Mataja képviselő az idej interparlamentáris konferenciáról és annak jelentőségéről a következő nyilatkozatot tette:

— Az interparlamentáris unio hosszú — a háború okozta szünet után — felveszi nyilvános működését. Az unio tanácsa a háború óta ugyan már több ízben összejött, a régi esedékes XIX. kongresszust azonban csak most augusztus 17-én tartja meg. A napirenden sok nagyjelentőségű és közérdekű indítvány szerepel és ezért az előadók fejtegetései és a konferencia határozatai a legnagyobb és legfontosabb figyelmet és érdeklődést érdemlik meg.

— Az interparlamentáris unio feladatai rendkívül megnövekedtek és jóval túlnőtték azokon a célokon, amelyet az 1912-iki Genfben megtartott konferencia körvonalazott. Ma már a ugyanis nem a döntőbíráskodás eszméje mellett propaganda a főcél, hanem a béke kérdéscnek egész komplexuma és annak praktikus megoldása. A stockholmi konferencia napirendjén szerepel a Népszövetség szervezete is a meltről Walter Schücking német birodalmi képviselő fog referálni. A konferencia állást fog foglalni a Népszövetség statútumaiával szemben is. Az előadói tisztet ennél a pontnál Lord Robert Cecil, ennek a kérdésnek kétségkívül leghívatottabb szakértője fogja betölteni. A nemzetközi munkahivatal berni titkárságához való viszony is szóba kerül. Arról azonban még nem kaptam értesítést, ki fogja ezt referálni. A leszerelésről Hjalmar Branting, a svéd szociálista vezér és többszörös miniszterelnök fog indítványt beterjeszteni. Végül Treub, volt németalföldi pénzügyminiszter fog javaslatokat benyújtani gazdasági problémákról és bírálni fogja a Népszövetség pénzügyi politikáját.

— Ezen sok feladaton kívül az interparlamentáris unio az egyes parlamentek tagjainak rendszeresebb személyes érintkezését akarja lehetővé tenni és Lafontaine belga szenátor javaslatot fog benyújtani a kongresszusok rendszeresítéséről és az egyes parlamentek delegációs-szerű — az összes csoportokat magában foglaló képviselőtől. Hogy ez mit jelent, nem kell külön megmagyarázni. Nagy jelentőséggel bír a különböző államok parlamentjeinek állandó kontaktusa és az eszmék és kívánságok rendszeres és kölcsönös megismertetése.

Szemere Pál.

A szerkesztőség telefonja 281.

A kiadóhivatal telefonja .. 21.

Az új alkotmány

Kihirdetve a Sluzbene Novine 1921 jun. 28-án megjelent 142/A. számában.

(Tizenharmadik közlemény.)

132. cikk.

Mindaddig, míg ezen alkotmány 57. cikke értelmében új szabályzat nem alkotatik, a király által 1909. augusztus 30-án előírt és a „Srpske Novine“-ben 1911 február 26-ikán közzétett szabályzat marad érvényben.

133. cikk.

Az országos törvényhozás és közigazgatás egyenlővé tételére rövidebb eljárás állapítottik meg.

Mindazon törvényjavaslatok, melyek akár a kormány, akár egyes képviselők által a törvényhozás és közigazgatás egyenlővé tétele tárgyában előterjesztetnek, a nemzetgyűlés elnöksége után a törvényhozó bizottság elé utasítatnak.

A törvényhozó bizottság jelentése az általa elfogadott javaslattal együtt elhatározás végett a nemzetgyűlés elé terjesztetik, mely ezen törvényjavaslatok feletti névszerinti szavazással egyszerre és egészben határoz és azokat vagy elfogadja vagy visszautasítja. Szavazás előtt minden parlamenti csoportnak egy-egy képviselője rövid nyilatkozatot tehet.

Ezen rövidebb eljárás az országos törvényhozás és közigazgatás egyenlővé tétele eljárából az alkotmány életbelépésétől számított 5 éven belül alkalmazható, de ezen határidő törvénnyel meg is hosszabbítható.

Mindaddig, míg az alkotmányozó nemzetgyűlés mint törvényhozó gyűlés fennáll, az alkotmánybizottság fogja ezen törvényhozó bizottság köteleseit teljesíteni.

134. cikk.

Ezen alkotmány életbelépése után a jelenlegi tartományi kormányzatok, élükön egy-egy a király által a belügyminiszter előterjesztésére kinevezett tartományi kormányzóval megmaradnak. A tartományi kormányzó a tartományi közigazgatást a belügyminiszter közvetlen felügyelete alatt és mint az illetékes miniszterek közege, az eddigi törvények és rendeletek alapján osztályfőnökök útján intézi.

Az alkotmány életbelépése után hozott törvények nem oszthatnak ki a tartományi kormányzatoknak új feladatokat.

A tartományi kormányzatok ügykörének fokozatos átvitelét az egyes miniszteriumokra és egyes kerületekre a 135. cikkben meghatározott módon felállított szabályok szerint az illető tartományi kormányzónak meghallgatása után a minisztertanács fogja elhatározni.

Amíg a tartományi kormányzatok fennállanak, az egyes miniszteriumoknak a tartományokban lévő osztályai kötelesek általános jellegű vagy a hivatali személyzet viszonyait érintő javaslataikra nézve a miniszteri döntés előtt a tartományi kormányzó véleményét kikérni.

Azon közigazgatási perekben, melyekben az ideiglenes tartományi kormányzat első és utolsó fokán itél, az államtanácshoz lehet panasszal fordulni. Az államtanácsban az ennek folytán szükséges in-

tézkedések meg fognak tétetni. Közigazgatási per csak egyrésztől magán vagy jogi személy s másrésztől közigazgatási hatóság között folyhat és akkor forog fenn, ha a közigazgatási hatóság rendelete vagy végzése a törvényes rendelkezések ellenére sérti valamely magán vagy jogi személynek jogát. Ehhez képest nem forog fenn per akkor, ha a törvény a tartományi kormányzatra vagy közigazgatási hatóságra bizza azt, hogy miképpen járjon el, miképpen értékeljen vagy oldjon meg valamely ügyet.

(Folytatjuk.)

Hölgyeim!

Fehér nemezkalapjaim

megérkeztek!

Már most vállalom nemez- és velourkalapok festését és átvásalását, hogy az ősz bekövetkeztéig feltétlenül meglegyenek.

1474

Kartyené Tolvay Laura

Veliki Beeskerek, Alexandrova (Fő) utca.

Vacuum-féle valódi amerikai

fehér petróleum

(2 kána netto 31 kg tartalommal) állandóan raktáron 1430

Üzv. Guttman Jakabné és Fiainál.

Jobb

asztalossegédek

felvétetnek.

Jelentkezni lehet: 1528

Treuhaft Butorgyár, Senta.

Középiskolát végzett

2 fiu tanoncnak

felvétetik 1520

a Nagybecskereki Népbank R.-T. rövidáruosztályánál.

Jutányos árakkal mindennemű

festéket

ajánlunk, u. m. Wandgrün, Kalkgrün, Laubgrün, Olivgrün, Ultramarinblau, Pompejanischrot, Krapprossa, Eoglischrot, Chronfarben, Nachtblau, Azurblau, Satinober, Ocker, frz. Ocker, Tera die Sienna (gebrant), Rebenschwarz, Zinkweiss, Wienerweiss és Litophon. — Azonkívül saját bányáinkból fehér és szürke piktorföldet (Strichit), valódi cseh Kaolint és Kaolinföldet.

Mintákat ingyen és bérmentve.

Mabe Rudokop i tvornicso skladiste boja Brod N/S. 1465

Vlastnici Marcel i Armin Berger

Sürgönycim: „Mabe“ Savabrod. Jól bevezetett képviselőket felvesszünk!

NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívó.

A Nagybecskereki Takarékpénztár t. részvényesei az 1921. évi augusztus hó 24-én délután 1/24 órakor az intézeti helyiségben tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tiszteletteljesen meghívotnak.

Napirend:

1. Két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság javaslata az alaptörvények felemelése iránt.
3. Igazgatósági javaslat az alapszabályok módosítása tárgyában.
4. Az igazgatóság kiegészítése.
5. A felügyelő-bizottság kiegészítése.

Veliki Becskerek, 1921. évi augusztus hó 6-án.

A Nagybecskereki Takarékpénztár
Igazgatósága.

1580

16. §. A közgyűlésen csak azon részvénytulajdonos szavazhat, kinek nevére a részvény már tizenöt nappal a közgyűlés előtt a társulat részvénykönyvébe beíratott és aki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlést megelőző napon délig az intézet pénztáránál letétbenyezte.

Mindennemű

SZÉN,

Zsírzsóda 128%,
benzin, ecetsav és
sárga kocsikenőcs

25 kg-os ládákban kapható

394

Szomszka Poljoprivredna Banka D. D.
Veliki Becskerek, Kralja Petra trg.

Aradi
élesztő!

A mélyen tisztelt kereskedő és pék urak becses tudására hozom, hogy raktárunkon állandóan friss és elsőrangú aradi élesztő kapható. Az aradi élesztő naponta frissen érkezik, hajtóerő tekintetében utolérhetetlen, minőség tekintetében felülmúl minden más, Jugoszlávia területén forgalomban levő élesztőt és jutányos áron kapható a főelárusítóhelyen:

Velika Kikindán Singer Móránál

és a főelárusítóhelyeken:

Veliki Becskereken, Vrsacón, Panosovón,
Sveti Djurdjón, Zaombolján, Turski Be-
cscejen és Šebeljacsán. 1518

A „Danica“ Vegyipar R.-T.

technikai (autogénheggesztés), orvosi és
tudományos célokra kiválóan alkalmas

OXIGÉNt

(Sauerstoff) gyárt és szállít bármely mennyiségben. - Megrendelések a vel. becskerek-i

Steinitzer Géza céghez intézendők (Telefon 58.),
ahol a gyár egyéb termékei, ugymint:

gép- és hengerolaj, dinamóolaj,
petróleum és benzin hor- autóolaj,
dókban és ládákban (auto- kocsikenőcs,
benzín), tövéttsár,
nyersolaj, kekkő és 1509
turbinaolaj, kristálysóda,
valamint kováesszén, kőszén, elsőrendű retortafaszén és
tűzifa nagyban és kicsinyben állandóan kapható

Olcsó benzin

autók és motorok részére.

Tiszta, fehér minőségű benzin vagon- és hordótételekben
korlátlan mennyiségben raktárról és azonnali szállításra

rendkívüli, az eddiginél lényegesen olcsóbb áron

kapható:

a vel. becskerek-i Tengerifeldolgozó és Olajgyár Rt-nál

Legkisebb tétel: 10 hordó! A szállításhoz tisztának és vas-
hordóinkat mérsékelt áron kölcsön adjuk!

Közvetítők díjaztatnak!

1529

Közvetítők díjaztatnak!

Telefon: 203 sz.

Sürgönycím: Olajgyár, Vel. Becskerek.

Telefon: 203. sz.